

Часть А

Naučte se následující slovíčka:

028 L01_A01

А а – ale, avšak, a Б брат, -а <i>м</i> (с бр^атом) – bratr (s bratrem) В вот – tady, tu, zde вы – vy Г где – kde говор^ит (А^нна говор^ит) – mluví, říká (Anna mluví/Anna říká) Д да – ano день, дня <i>м</i> – den до^ма – doma дру^г, -а <i>м</i> (с дру^гом) – kamarád (s kamarádem) И и (А^нна и Ма^кси^м) – a (Anna a Maxim) из (мы из Рос^сии) – z (<i>předložka s 2. p.</i>) (my jsme z Ruska) и^мя, и^мени <i>с</i> – jméno и^ли – nebo К кот, -а <i>м</i> – kocour кто – kdo М ма^ма, -ы <i>ж</i> – máma, maminka мо^й – můj мы – my Н на^ш, на^ша – náš, naše (<i>ж</i>) не^т – ne О он – on	о^на – ona о^но – ono о^ни – oni, ony от^куда – odkud П па^па, -ы <i>м</i> – táta, tatínek прив^ет, -а <i>м</i> – ahoj (<i>při setkání</i>), pozdrav Р Рос^сия, -и^и <i>ж</i> – Rusko ру^сский, ру^сская – Rus, Ruska ру^сский, ру^сская – ruský, ruská С с (он с дру^гом) – s (on s kamarádem/on je s kamarádem) (<i>předložka se 7. p.</i>) се^стра, -ы^и <i>ж</i> – sestra Сло^ва^кия, -и^и <i>ж</i> – Slovensko Т то^же – také ту^т – tady, zde ты – ty У у – u (<i>předložka s 2. p.</i>) у нас – u nás Ч че^х, -а <i>м</i> – Čech Че^хия, -и^и <i>ж</i> – Česko че^шка, -и^и <i>ж</i> – Češka что [što] – co <i>zde</i> Э э^то – to, toto Я я – já

Запомните!

Это наша мама.
 Вот наш кот.
 Где папа?
 Кто это?
 Что это?
 Добрый день!
 Здравствуйте!
 Здравствуй!
 Привет!
 Меня зовут Вацлав.
 А как вас зовут?
 Как тебя зовут?
 Откуда ты?
 Моё имя Максим.

Zapamatujte si!

To je naše maminka.
 Tady je náš kocour/To je náš kocour.
 Kde je tatínek?
 Kdo je to?
 Co je to?
 Dobrý den!
 Dobrý den! (vykání)
 Dobrý den! (tykání)
 Ahoj! (při setkání)
 Jmenuji se Václav.
 A jak se jmenujete vy?
 Jak se jmenuješ?
 Odkud jsi?
 Moje jméno je Maxim.

Jména osob užitá v první lekci:

029 L01_A02

Анна, Иван, Виктор, Лена, Максим, Поповы, Марк, Вацлав, Галина, Стас, Эва,
 Мария, Пётр, Пётр и кот Матроскин;

Státy a jejich příslušníci:

030 L01_A03

Чехия	чех	чешка
Россия	русский (россиянин)	русская (россиянка)
Словакия	словак	словачка

Часть Б

Э́то мы – Попо́вы

Poslechněte si nahrávku. Seznamte se s rodinou Popovových:

031 L01_A04

Э́то он.
Э́то наш па́па.
Наш па́па Ви́ктор.

Э́то она́.
Э́то на́ша ма́ма.
На́ша ма́ма Ле́на.

Э́то он.
Э́то мой брат.
Мой брат Ива́н.

Э́то я.
Я сестра́.
Я А́нна.

Вот он.
Э́то наш кот.
Наш кот Ма́трóскин.

Вот он.
Э́то мой друг.
Мой друг Ма́кси́м.

Вот мы.
Мы Попо́вы.

1. Poslechněte si, co říká Anna:

032 L01_A05

А́нна говори́т: Мой друг Ма́кси́м. Мой брат Ива́н – друг Ма́кси́ма. На́ша ма́ма с дру́гом Ма́кси́мом у нас. Наш кот Ма́трóскин – друг Ма́кси́ма. Наш па́па то́же друг Ма́кси́ма. Ма́кси́м с бра́том Ива́ном до́ма. С Ива́ном и друг Ма́кси́м. Тут Ма́трóскин.

Výklad:

1. Ruština má tendenci užívat **2. pád** ve větách, kde se v češtině běžně objevuje přídavné jméno přivlastňovací: друг **Максіма** – **Maximův** kamarád (ačkoli v češtině není chybou spojení kamarád Maxima).
2. Ruské slovíčko **вог** znamená **tady je, tady vidíte** – překládá se podle kontextu. Stojí zpravidla na začátku věty.

Ruská věta

Stavba vět se v ruském i českém jazyce v mnohém shoduje. Jsou zde však některé zásadní odlišnosti, které je nutné mít neustále na paměti. **Pamatujte** si, že se v ruštině běžně **nevyjadřuje** tvar slovesa **být** v **přítomném čase**.

2. Poslouchejte a porovnejte:

033 L01_A06

Это он.	To je он.
Вот наш кот.	Tady je náš kocour.
Мáма там.	Maminka je там.
Там Максím.	Tam je Maxim.
Вот мой друг.	To je můj kamarád.

Где пáпа?	Kde je tatínek?
Кто это?	Kdo je to?
Что это?	Co je to?
Кто вы?	Kdo jste ?

Všimněte si, že chybějící tvar slovesa být v přítomném čase může být nahrazen **pomlčkou**:

Мой брат Иван – друг Максíма.	Můj bratr Ivan je Maximův kamarád.
Это мы – Попóвы.	To jsme my, Popovovi.
Матрóскин – кот Áнны.	Matroskin je kocour Anny.

Osobní zájmena

Pozorně si přečtete následující tabulku osobních zájmen (kurzívou jsou vyznačena zájmena, se kterými jste se ještě neseznámili):

Я А́нна.	Мы Попóвы.
<i>Ты</i> мой брат.	<i>Вы</i> Попóвы.
Он мой пáпа.	<i>Онí</i>
Она́ моя́ máма.	
<i>Оно́</i>	

- ! Ve 3. osobě množného čísla existuje na rozdíl od češtiny pouze jeden tvar – *они*, který platí pro všechny rody!

V následujících cvičeních používejte údaje týkající se rodiny Popovových.

3. Doplněte vhodné osobní zájmeno:

1. .... – наша máма.
2. .... – мой брат.
3. .... – Попóвы.
4. .... – наш кот.
5. .... – наш папа.
6. .... – сестра.

4. Doplněte jména:

1. Это ма́ма ..... и па́па .....
2. Вот брат ..... и сестра .....
3. Это наш кот .....
4. Вот мой друг .....
5. Это мы – .....

Kurzivní písmo ruské abecedy

Prohlédněte si tabulku a porovnejte kolmé a kurzivní písmo ruské abecedy. Některé kurzivní znaky jsou značně rozdílné (zvláště г, д – г, д). Kurzivní znaky je třeba si osvojit.

а б в г д е ё ж з и й к л м н о п р с т у ф х ц ч ш щ ъ ы ь э ю я
а б в г д е ё ж з и й к л м н о п р с т у ф х ц ч ш щ ъ ы ь э ю я

Pozorujte: дядя – *дядя*, год – *год*, где – *где*.

5. Tvořte věty podle vzoru:

Кто это (Виктор)? – Это папа.

1. Кто это (А́нна)?
2. Кто это (Ма́трóскин)?
3. Кто это (Лéна)?
4. Кто это (Ма́ксим)?

6. Přeložte:

1. To je máма.
2. Kdo je Maxim?
3. To jsou Popovovi.
4. Kdo jste?
5. To je moje sestra Anna.
6. Tady je můj táta.
7. Kdo je to?
8. To je můj bratr Ivan.
9. Tady je náš kocour.
10. To je můj kamarád.

7. Jednoduchými větami představte svoji rodinu nebo rodinu svých přátel.

Часть В

Добрый день!

1. Seznamte se s našimi přáteli a zapamatujte si ruské pozdravy.

034 L01_A07

а) Дóбрый день! Меня зовúт Вáцлав. Я чех. Я из Чéхии.	Здрáвствуйте! Меня зовúт Галíна. Я рúсская. Я из Россíи.
б) Привéт! Моё íмя Стас. Я рúский. Я из Россíи.	Здрáвствуй! Я Пётёр. Я словáк. Я из Словáкии.
в) Здрáвствуй! Моё íмя Ёва. Я чéшка. Я из Чéхии.	Привéт! Я Мáрия. Я словáчка. Я из Словáкии.

**Стас и Галíна из Россíи.
 Вáцлав и Ёва из Чéхии.
 Пётёр и Мáрия из Словáкии.**

Výklad:

1. V ruštině se na rozdíl od češtiny píší jména příslušníků států s **malým písmenem** na počátku slova:

Čech – чех	Češka – чéшка
Slovák – словáк	Slovenka – словáчка

Rus – **Ruska** se rusky řekne buď **рúский** – **рúсская** (vztahuje se k národnosti), nebo **россиянин** – **россиянка** (vztahuje se ke státní příslušnosti). Slova **рúский** – **рúсская** se používají také jako přídavná jména **рускý** – **рускá**. Názvy států se v obou jazycích píší shodně s velkým písmenem na začátku.

2. Jméno **Пётёр**, které je uvedeno v dialogu, je slovenské jméno **Peter**. Ruský protějšek slova **Petr** je **Пётр** (čteme jako jednu slabiku). Stejně tak jméno **Мáрия** (s přízvukem na první slabice) je přepis slovenského jména **Mária** do azbuky. Ruské jméno **Марíя** má přízvuk na druhé slabice.

2. Odpovídejte na otázky podle vzoru:

Кто Пётёр? → Он словáк.

Кто Ёва? Кто Вáцлав? Кто Мáрия? Кто Стас? Кто Пётёр? Кто Галíна? Кто вы?

3. Pozorně si poslechněte níže uvedené dialogy. Poté dialogy přečtěte ve dvojicích:

035 L01_A08

а) Ва́цлав и Га́лина:

- V: **До́брый день!** Меня́ зову́т Ва́цлав. А как вас зову́т?
Г: **Здра́вствуйте,** Ва́цлав! Моё́ и́мя Га́лина.
В: Га́лина, вы из Росси́и?
Г: Да, я из Росси́и, я ру́сская. А вы откуда́?
В: Я чех, я из Че́хии.

б) Ста́с и Ё́ва:

- С: **Приве́т!** Как тебя́ зову́т?
Е: **Приве́т!** Меня́ зову́т Ё́ва. А тебя́?
С: Моё́ и́мя Ста́с. Я ру́сский. А ты то́же ру́сская?
Е: Нет, я че́шка.

в) Пе́тер и Ма́рия:

- П: **Здра́вствуй!** Я Пе́тер.
М: **Здра́вствуй,** Пе́тер! Я Ма́рия. Ты слова́к?
П: Да, я слова́к, я из Слова́кии. А ты откуда́?
М: Я то́же слова́чка. Я из Слова́кии.

Вýклад:

1. Nezapomeňte na pravidla uvedená v nulté lekci v oddílu **Výslovnost souhláskových skupin** a správně vyslovujte slova **здра́вствуй, здра́вствуйте**. Skupina **вств** se vyslovuje jako [stv] – bez prvního **в**.
2. Zopakujte si pravidla výslovnosti ruských samohlásek **а, о** v pozicích „za“ a „před“ hlavním přízvukem.

Zapamatujte si: 1. **Я** Ва́цлав.

2. **Моё́ и́мя** Ва́цлав.

3. **Меня́ зову́т** Ва́цлав.

Раматуйте:

КАК ТЕБЯ́/ВАС ЗОВУ́Т? – МЕНЯ́ ЗОВУ́Т ...

Jak se jmenuješ/jmenujete? – Jmenuji se ...

4. Pozdravte a řekněte, jak se jmenujete. Doplňte fráze podle vzoru:

Анна

..... → *Добрый день!/Здравствуй(те)!/Привет!*

..... → *Меня зовут Анна.*

Pozdravy a fráze obměňujte!

Эва

.....
.....

Мария

.....
.....

Галина

.....
.....

Вацлав

.....
.....

Стас

.....
.....

Петер

.....
.....

5. А как вас зовут?

6. Poslouchejte, odpovídejte na otázku podle vzoru:

036 L01_A09

Откуда Эва? → Она из Чехии, она чешка.

1. Откуда Вацлав?
2. Откуда Мария?
3. Откуда Петер?
4. Откуда Галина?
5. Откуда Стас?
6. Откуда вы?

Pamatujte:

ДА – НЕТ

ano – ne

7. Да или нет? Poslouchejte, odpovídejte na otázku podle vzoru:

037 L01_A10

Вацлав русский? → Нет, он чех. Вацлав чех? → Да, он чех.

1. Петер словак?
2. Мария русская?
3. Эва чешка?
4. Галина словачка?
5. Вацлав русский?
6. Стас русский?
7. Эва словачка?
8. Петер чех?
9. Мария чешка?
10. Стас словак?

8. Ve dvojicích vytvořte dialogy. Představte se a řekněte, odkud jste (dialogy obměňujte).

9. Anna potkala neznámého chlapce. Dali se do řeči. Vymyslete vhodné dialogy.

Анна

Марк

Dialogy obměňujte, dbejte na výslovnost.

Pokuste se přečíst ruské rozpočítávadlo:

Эни, бэни, ріки, таки,
Буль, буль, буль, корáки, шмаки.
Эус, бэус, краснадэус – батс!

